Mikrokontroller alaputasítások, alapműveletek

TIHANYI Attila

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai kar 1083 Budapest, Práter utca 50/a Hungary tihanyi.attila@itk.ppke.hu

Abstract: - Komplemens számábrázolás használata, Összeadás megvalósítása, Kivonás megvalósítása

Keywords – Mikorkontroller, Regiszter, Műveletek, Számábrázolás, Számrendszerek

I. BEVEZETÉS

Mikrokontrollerek gyakorlati megismerése. Egyszerűalapműveletek végrehajtása MSP 430-196 mikrokontrolleren. Ismerkedés a nyomkövetési lehetőségekkel. A Gyakorlat végére el kell sajátítani a kettes komplemensű bináris összeadás és kivonás lehetőségeit valamint a műveletek végrehajtása során keletkező jelző (flag) bitek jelentését.

Mikroszámítógépek gyakorlati megismerése, egyszerűbb műveletek, időzítések megvalósítása, valamint az analóg/digitális átalakító megismerése.

II. MÉRÉSI KÖRÜLMÉNYEK

Texas-alapú mikrokontroller és csatlakoztatott grafikus kijelző (OLIMEX MSP-430-169LCD)

- A mikrokontroller MSP 430 családból a MSP430F169 (datasheet http://focus.ti.com/lit/ds/Symlink/msp430f169.pdf)
- A kijelző egy 84 pixel széles és 48 pixel magas BW kijelző (datasheet http://www.nxp.com/acrobat_download/datasheets/PCD8544_1.pdf)
- o Joystick o LED
- o MMC/SD kártyaolvasó o JTAG port a fejlesztésre
- O Potméterek az ADC bemenetre kötve

A felhasznált szimulátor:

 - mikrokontroller-panel, céláramkör, JTAG adapter

o - IAR szimulátor

https://www.iar.com/products/iar-visualstate/iar-visual-state-free-trial/

Alapismeretek:

O MSP 430 felépítése:

https://www.ti.com/microcontrollers-mcus-processors/microcontrollers/msp430-

<u>microcontrollers/overview.html?keyMatch=MSP430-</u>169

MSP 430 mikrokontroller utasításai

http://focus.ti.com/lit/ug/slau049f/slau049f.pdf 3.4 - es fejezet (3.17 oldal) ennek átolvasása mindenképen szükséges a feladatok gyors megoldásához https://www.ti.com/lit/ug/slau049f/slau049f.pdf?ts=16 49510678917&ref url=https%253A%252F%252Fwww.ti.com%252Fsitesearch%252Fen-us%252Fdocs%252Funiversalsearch.tsp%253FlangPref%253Den-

 $\frac{US\%2526 search Term\%253 D slau 049\%2526 nr\%253 D}{160}$

III. MÉRÉS ELŐKÉSZÍTÉSE

1.) A környezet üzembehelyezése ellenőrzése

- Helyezze üzembe a számítógépet és ellenőrizze hogy az MSP 430-169LCD panel-en levő PWF feliratú LED világít,
- A "Program files\IAR systems\Hallgato" kövtárat másolja tetszőleges néven a "Dokuments and settings" könyvtárba. Továbbiakban ebben a könyvtárban fog dolgozni!
- Indítsa el az asztalon található "IAR Embedded workbench" programot.
- A program bejelentkezésekor válassza ki a saját könyvtárából a "MSP430_169LCD.eww" projektet.
- Telepítse a fejlesztő környezetet az iar.com honlapról.
  http://netstorage.iar.com/SuppDB/Protected/PRODUPD/014529/EW430-7201-Autorun.exe
- Nem használunk külön HW-t csak a fejlesztőrendszer processzor szimulátorát

2.) A program szerkesztése

- A project-ban a demo.asm file tartalmazza az előkészített assembly forrást. o A szerkesztő ablakban a számítógépen szokásos módon lehet változtatni a forrás file-t
- Hozzon létre asm projectet
- O Próbálja, hogy a lefordítható-e és működik –e a szimulátor
- A Debug üzemmódban a szimulátor használatakor láthatja a registers ablakban a processzor regisztereinek értékét. Továbbiakban ezt fogja használni.

3.) A program fordítása és szerkesztése

- Workspace ablakban a project nevére jobb gombbal kattintva vagy a ikonsorban található a RebildAll vagy Make parancs.
- Az esetleges hibaüzeneteket a Messages ablakban lehet megtalálni. A hibák javítása után újra kell fordítani a project-et.

4.) A program futtatása

- Sikeres fordítás és linkelés után az ikonsorban található Debug segítségével tudjuk elindítani a nyomkövetési módot.
- Ebben az üzemmódban megjelenő ujabb ikonok biztosítják a végrehajtási módokat. (Reset; Break; Step Over; Step Into; Step Out; Next statement; Rum to cursor; Go; Stop debuging)
- A regiszterek tartalmas megtekinthető hexadecimális formában a Register ablakban.

IV. MÉRÉSI FELADATOK

1.) Végezzen el összeadást két 8 bites előjel nélküli szám között.

Helyezze az összeadandókat mint konstansokat egyegy regiszterbe, majd végezze el az adatok összeadását. Az eredményt ellenőrizze a Registers ablakban.

Minta:

mov.b #5,R4 ; R4 5_d mov.b #6,R5 ; R5 $\leftarrow$ 6_d

add.b R5,R4 ; R4 $\Leftarrow$ R5 + R4 (0B_h)

A program működését lépésenkénti futtatással lehet ellenőrizni. Ismételje meg a feladatot más konstansokkal is. Ellenőrizze, hogy mi történik akkor ha az eredmény túllép a számábrázolási határon. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.

- 2.) Végezzen el összeadást két 16 bites előjel nélküli szám között. A művelet elvégzése során vizsgálja a carry bit értékét. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.
- 3.) Végezzen el összeadást két 32 bites előjel nélküli szám között. A művelet elvégzése során vizsgálja a carry bit értékét. A jegyzőkönyve csatolja

az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.

- 4.) Végezzen el összeadást két 64 bites előjel nélküli szám között. A művelet elvégzése során vizsgálja a carry bit értékét. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.
- 5.) A tanultakat ellenőrizze az 1;2;3; feladat megoldásával előjeles környezetben is. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.

6.) Végezzen el kivonást két 8 bites előjel nélküli szám között.

Helyezze a kisebbítendőt az egyik míg a kivonandót egy másik regiszterbe, majd végezze el az adatok kivonását. Az eredményt ellenőrizze a Registers ablakban. A program működését lépésenkénti futtatással lehet ellenőrizni. Ismételje meg a feladatot más konstansokkal is. Ellenőrizze, hogy mi történik akkor ha az eredmény túllép a számábrázolási határon. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is

- 7.) Végezzen el kivonást két 16 bites előjel nélküli szám között. A művelet elvégzése során vizsgálja a borrow bit értékét. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.
- 8.) Végezzen el kivonást két 32 bites előjel nélküli szám között. A művelet elvégzése során vizsgálja a borrow bit értékét. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.
- 9.) Végezzen el kivonást két 64 bites előjel nélküli szám között. A művelet elvégzése során vizsgálja a borrow bit értékét. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.
- 10.) A tanultakat ellenőrizze az 6..9; feladat megoldásával előjeles környezetben is. A jegyzőkönyve csatolja az elkészített programokat, valamint az ellenőrzés eredményének értékelését is.
- **11.)** Az elkészült mérési jegyzőkönyvet "**Mikrokontroller I."** megjelöléssel adja be moodle felhasználásával.

Jó munkát kívánok